

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Cobzac Elena

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, în cauza penală privindu-i pe

Chitoroagă Valentina Xxxxx, născută la xxxxx, originară din r-nul Xxxxx, domiciliată mun. Xxxxx, str. Xxxxx;

Cozonac Renata Xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată mun. Xxxxx, str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță:* 07.08.2015 – 28.04.2017;

2. *Instanța de apel:* 11.05.2017 – 20.06.2017;
06.03.2018- 07.05.2018;

3. *Instanța de recurs:* 25.08.2017 – 16.01.2018;
24.07.2018 – 04.12.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 aprilie 2017, au fost recunoscute vinovate și condamnate:

- **Chitoroagă Valentina Xxxxx** în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere, pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligând-o să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

- **Cozonac Renata Xxxxx** în baza art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru

femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligând-o să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Chitoroagă Valentina, fiind angajată în baza ordinului Ministrului Culturii nr. 46-p din 21.03.2001 în calitate de director al instituției de stat „Camera Națională a Cărții”, cod fiscal xxxxx, cu sediul în mun. Xxxxx, bd. Xxxxx, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică și având obligația în temeiul funcției deținute, să respecte prevederile legislației în vigoare, inclusiv a Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Statutului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, aprobat prin ordinul Ministrului Culturii din 30.12.2004, încalcând intenționat prevederile art. 26 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede, că: „Funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude directe sau a unei rude prin afinitate în cadrul aceleiași autorități publice”, acționând în interes personal, cu bună știință, aflându-se la sediul instituției, a angajat la instituția de stat „Camera Națională a Cărții”, adică în subordinea sa, rudele, și anume: din 02.01.1999 pe Cozonac Renata (fiica) în calitate de inginer electronist, cu ulterioara promovare în funcții de conducere din cadrul instituției, inclusiv șef serviciu „Automatizare”, șef serviciu „Constituirea și exploatarea băncilor de date”, director adjunct „Tehnologii informaționale și comunicații”, șef secție „Numerotarea internațională a publicațiilor” și din 12.11.2007 pe Chitoroagă Eugeniu (fiul), în calitate de inginer programist al serviciului constituirea și exploatarea băncilor de date, prin care fapt a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice și admiterea conflictelor de interese.

Tot ea, exercitând funcția de director al instituției de stat „Camera Națională a Cărții” (CNC), fiind obligată în temeiul Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și prevederilor pct. 5.1. a Statutului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova: "...să organizeze activitatea CNC, să aprobe schema de încadrare și salarizare a CNC, să asigure controlul calității lucrărilor efectuate în CNC, să asigure disciplina de muncă, executivă și tehnologică în cadrul acesteia...", știind cu certitudine că, pe parcursul anilor 2010-2014 rudele și persoanele apropiate din anturajul ei, inclusiv Chitoroagă Eugeniu (fiul), Cozonac Renata (fiica), Chitoroagă (Perciune) Oxana (nora), Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru, au lipsit o

perioadă îndelungată de la serviciu, fiind inclusiv plecați peste hotarele Republicii Moldova, acționând din interes personal, în scopul protejării intereselor persoanelor indicate și achitării salariului pentru munca care de fapt n-a fost prestată, în urma înțelegerii prelabile și împreună cu Cozonac Renata, aflându-se în mun. Xxxxx, intenționat și ilegal a semnat tabelele de evidență a orelor de muncă pentru persoanele indicate, în care, de către Cozonac Renata era inclusă, cu bună-știință informație falsă, precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității, inclusiv: lipsa de la serviciu a lui Chitoroagă Eugeniu pe parcursul - 16.04.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011, 22-23.03.2012, 26.03.2012, 30-31.05.2012, 01.06.2012, 29-30.08.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 28-31.01.2013, 01.02.2013, 04-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2013; lipsa de la serviciu a lui Chitoroagă Oxana, pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 29-30.08.2012, 03-05.09.2012, 18.09.2012, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01-05.07.2013, 08-12.07.2013, 15-19.07.2013, 22-26.07.2013, 29-31.07.2013, 01-02.08.2013, 05-09.08.2013, 12-16.08.2013, 19-23.08.2013, 26.08.2013, 28-30.08.2013, 02-06.09.2013, 09-13.09.2013, 16-20.09.2013, 23-27.09.2013, 30.09.2013, 01-04.10.2013, 07-11.10.2013, 15-18.10.2013, 21-25.10.2013, 28-31.10.2013, 01.11.2013, 04-08.11.2013, 11-15.11.2013, 18-22.11.2013, 25-29.11.2013, 02-06.12.2013, 09-14.12.2013, 16-20.12.2013, 23-24.12.2013, 26-27.12.2013, 30-31.12.2013, 02-03.01.2014, 09-10.01.2014, 02-04.04.2014, 07-11.04.2014, 14-18.04.2014; lipsa de la serviciu a lui Cozonac Renata pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011, 18-21.09.2012, 24.09.2012, 18-20.09.2013, 23-26.09.2013, 08.08.2014; lipsa de la serviciu a lui Diaconu Tatiana pe parcursul - 25-29.01.2010, 01-05.02.2010, 08-12.02.2010, 15-19.02.2010, 22-26.02.2010, 01-05.03.2010, 09-12.03.2010 , 15-19.03.2010, 22-26.03.2010, 29-31.03.2010, 01-02.04.2010, 06-07.04.2010, 10-14.05.2010, 17-21.05.2010, 24-28.05.2010, 31.05.2010, 01-02.07.2010, 05-09.07.2010, 12-16.07.2010, 19-23.07.2010, 26-27.07.2010, 09-13.08.2010, 16-20.08.2010, 23- 26.08.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-10.09.2010, 13-17.09.2010, 20-24.09.2010, 27- 30.09.2010, 01.10.2010, 04-08.10.2010, 11-13.10.2010, 15.10.2010, 18-22.10.2010, 25-29.10.2010, 08-09.12.2010, 13-17.12.2010, 20-24.12.2010, 27-31.12.2010, 04.02.2011, 07- 11.02.2011, 14-18.02.2011, 21-25.02.2011, 28.02.2011, 01-04.03.2011, 09-12.03.2011, 14-

18.03.2011, 21-25.03.2011, 28-31.03.2011, 01.04.2011, 04-08.04.2011, 11-15.04.2011, 18- 22.04.2011, 26-29.04.2011, 03-06.05.2011, 10-13.05.2011, 16-20.05.2011, 23-27.05.2011; 30-31.05.2011, 01-03.06.2011, 06-10.06.2011, 13-17.06.2011, 20-24.06.2011, 27-30.06.2011; 01-07.2011, 04-08.07.2011, 11-15.07.2011, 18-22.07.2011, 25-29.07.2011, 01-05.08.2011,08-12.08.2011, 15-19.08.2011, 22-26.08.2011, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-09.09.2011, 12-16.09.2011, 19.09.2011, 13.10.2011, 17-21.10.2011, 24-28.10.2011, 31.10.2011, 01-04.11.2011, 07-11.11.2011, 02-06.07.2012, 09-13.07.2012, 16-20.07.2012, 23-27.07.2012, 30-31.07.2012, 01-03.08.2012, 06-10.08.2012, 13-17.08.2012, 20-24.08.2012, 28-30.08.2012, 03-07.09.2012, 10-14.09.2012, 17-21.09.2012, 24-28.09.2012, 01-05.10.2012, 08-12.10.2012, 15-19.10.2012, 22- 26.10.2012, 29-31.10.2012, 01-02.11.2012, 05-08.11.2012; lipsa de la serviciu a lui Vicol Alexandru pe parcursul - 05-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2015 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.201-01-05.04.2013, 02-04.07.2014, 07-09.07.2014, 12-15.08.2014, 18-22.08.2014, 25-26.08.2011; 28-29.08.2014, 01-05.09.2014, 08-12.09.2014, 15-19.09.2014, 22-26.09.2014, 29-30.09.201- 01-03.10.2014, 06-10.10.2014, 13.10.2014, 15-17.10.2014, 20-24.10.2014, 27-31.10.2014.

Acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegală și nejustificată lui Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru a salariului pentru perioadele descrise, în sumă totală de 167.957,91 lei (Chitoroagă Eugeniu – 11.589,94 lei, Cozonac Renata- 11.677,33 lei, Chitoroagă Oxana – 44.096,83 lei, Diaconu Tatiana – 78.561,71 lei și Vicol Alexandru – 22.032,10 lei), fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Tot ea, contrar prevederilor art. 4 din Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002, art. 3 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005, pct. 17 din Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 din 13.04.2006 și pct. 8 din anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea nomenclatoarelor serviciilor cu plată prestate de către Ministerul Culturii și instituțiile subordonate nr. 1311 din 12.12.2005, în perioada 01.01.2010 - 01.05.2015, acționând din interes personal, în scopul protejării intereselor rudelor și persoanei apropiate din anturajul ei, a emis ilegal mai multe ordine, potrivit cărora au fost acordate majorat plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale, cu depășirea cuantumului salariului funcției a acestora, ținându-se cont de sporul pentru vechimea în muncă pentru 4 angajați, în sumă totală de 138.317 lei, inclusiv: Cozonac Renata – 114.878 lei, Diaconu Tatiana – 14.275 lei, Vicol Alexandru – 8.205 lei și Chitoroagă Eugeniu - 959 lei.

Tot ea, urmărind scopul protejării intereselor rudelor și persoanele apropiate din anturajul ei indicate mai sus, care au beneficiat de plățile cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea cuantumului salariului funcției, pentru evitarea unor eventuale dubii referitor la imparțialitatea sa în raport cu acordarea plăților similare rudelor și persoanelor apropiate din anturajul ei, în baza aceluiași ordine a acordat ilegal plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea plafonului stabilit de legislație altor 5 angajați a Camerei Naționale a Cărții în sumă totală de 75.272 lei, inclusiv: Macovei Elena - 44.055 lei, Tonu Irina – 15.680 lei, Macrinici Efimia – 11.307 lei, Zabaico Olesea – 3.582 lei, Arhir Maria - 648 lei. Acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegală și nejustificată lui Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana, Vicol Alexandru, Macovei Elena, Tonu Irina, Macrinici Efimia, Zabaico Olesea și Arhir Maria a plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale, cu depășirea plafonului stabilit de legislație pentru perioada anilor 2010-2015 (în care aceștia s-au aflat efectiv la serviciu) în sumă totală de 203.589 lei, fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice. Urmare a acțiunilor ilegale ale lui Chitoroagă Valentina, au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat, în sumă totală de 371.546.91 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui **Chitoroagă V.** au fost calificate de drept în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal – *abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes personal, soldate cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice și știrbirea în societate a imaginii autorității publice.*

Cozonac Renata, fiind angajată în baza ordinului nr. 1 din 02.01.1999 emis de Chitoroagă V., director al instituției de stat „Camera Națională a Cărții”, cu sediul în mun. Xxxxx, bd. Xxxxx, în calitate de inginer electronist, cu ulterioara promovare în funcții de conducere din cadrul instituției, inclusiv șef al serviciului „Automatizare”, șef al serviciului „Constituirea și exploatarea băncilor de date”, director adjunct tehnologiei informaționale și comunicații, șef al secției „Numerotarea internațională a publicațiilor”, știind cu certitudine că pe parcursul anilor 2010-2014 rudele și persoanele apropiate din anturajul ei, inclusiv ea, Chitoroagă Eugeniu (fratele), Chitoroagă Oxana (soția fratelui), Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru, au lipsit o perioadă îndelungată de la serviciu, fiind inclusiv plecați peste hotarele Republicii Moldova, acționând din interes material și personal, în scopul protejării intereselor persoanelor indicate și achitării salariului pentru munca care de fapt n-a fost prestată, în urma înțelegerii prelabile și împreună cu mama sa,

Chitoroagă Valentina, care deținea funcția de director al instituției de stat „Camera Națională a Cărții”, aflându-se în mun. Xxxxx, intenționat și ilegal, a contribuit la săvârșirea acțiunilor infracționale ale mamei sale, prin completarea și semnarea tabelor de evidență a orelor de muncă pentru persoanele sus indicate, în care, cu bună-știință a introdus informație falsă, precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității, inclusiv: lipsa de la serviciu a lui Chitoroagă Eugeniu pe parcursul - 16.04.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011, 22-23.03.2012, 26.03.2012, 30-31.05.2012, 01.06.2012, 29-30.08.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 28-31.01.2013, 01.02.2013, 04-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2013; lipsa de la serviciu a lui Chitoroagă Oxana pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 29-30.08.2012, 03-05.09.2012, 18.09.2012, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 1-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01-05.07.2013, 08-12.07.2013, 15-19.07.2013, 22-26.07.2013, 29-31.07.2013 01-02.08.2013, 05-09.08.2013, 12-16.08.2013, 19-23.08.2013, 26.08.2013, 28-30.08.2013, 02-06.09.2013, 09-13.09.2013, 16-20.09.2013, 23-27.09.2013, 30.09.2013, 01-04.10.2013, 07-11.10.2013, 15-18.10.2013, 21-25.10.2013, 28-31.10.2013, 01.11.2013, 04-08.11.2013, 11 - 15.11.2013, 18-22.11.2013, 25-29.11.2013, 02-06.12.2013, 09-14.12.2013, 16-20.12.2013, 23-24.12.2013, 26-27.12.2013, 30-31.12.2013, 02-03.01.2014, 09-10.01.2014, 02-04.04.2014, 07-11.04.2014, 14-18.04.2014; lipsa de la serviciu a lui Cozonac Renata pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011 18-21.09.2012, 24.09.2012, 18-20.09.2013, 23-26.09.2013, 08.08.2014; lipsa de la serviciu a lui Diaconu Tatiana pe parcursul - 25-29.01.2010, 01-05.02.2010, 08-12.02.2010, 15-19.02.2010, 22-26.02.2010, 01-05.03.2010, 09-12.03.2010, 15-19.03.2010, 22-26.03.2010, 29-31.03.2010, 01-02.04.2010, 06-07.04.2010, 10-14.05.2010, 17-21.05.2010, 24-28.05.2010, 31.05.2010, 01-02.07.2010, 05-09.07.2010, 12-16.07.2010, 19.23.07.2010, 26-27.07.2010. 09-13.08.2010, 16-20.08.2010, 23-26.08.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-10.09.2010, 13-17.09.2010, 20-24.09.2010, 27-30.09.2010, 01.10.2010, 04-08.10.2010, 11-13.10.2010, 15.10.2010, 18-22.10.2010, 25-29.10.2010, 08-09.12.2010, 13-17.12.2010, 20-24.12.2010, 27-31.12.2010, 04.02.2011, 07-11.02.2011, 14-18.02.2011, 21-25.02.2011, 28.02.2011, 01-04.03.2011, 09-12.03.2011, 14-18.03.2011, 21-25.03.2011, 28-31.03.2011, 01.04.2011, 04-08.04.2011, 11-15.04.2011, 18-22.04.2011, 26-29.04.2011, 03-

06.05.2011, 10-13.05.2011 16-20.05.2011, 23-27.05.2011, 30-31.05.2011, 01-03.06.2011, 06-10.06.2011, 13-17.06.2011, 20- 24.06.2011, 27-30.06.2011, 01-07.2011, 04-08.07.2011, 11-15.07.2011, 18-22.07.2011, 25-29.07.2011, 01-05.08.2011, 08-12.08.2011, 15-19.08.2011, 22-26.08.2011, 29-30.08.2011 01-02.09.2011, 05-09.09.2011, 12-16.09.2011, 19.09.2011, 13.10.2011, 17-21.10.2011, 24-28.10.2011, 31.10.2011, 01-04.11.2011, 07-11.11.2011, 02-06.07.2012, 09-13.07.2012, 16-20.07.2012, 23-27.07.2012, 30-31.07.2012, 01-03.08.2012, 06-10.08.2012, 13-17.08.2012, 20-24.08.2012, 28-30.08.2012, 03-07.09.2012, 10-14.09.2012, 17-21.09.2012, 24-28.09.2012, 01-05.10.2012, 08-12.10.2012, 15-19.10.2012, 22-26.10.2012, 29-31.10.2012, 01-02.11.2012, 05-08.11.2012; lipsa de la serviciu a lui Vicol Alexandru, pe parcursul - 05-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2014, 01-05.04.2013, 02-04.07.2014, 07-09.07.2014, 12-15.08.2014, 18-22.08.2014, 25-26.08.2014, 28-29.08.2014, 01-05.09.2014, 08-12.09.2014, 15-19.09.2014, 22-26.09.2014, 29-30.09.2014, 01-03.10.2014, 06-10.10.2014, 13.10.2014, 15-17.10.2014, 20-24.10.2014, 27-31.10.2014.

Acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegal, și nejustificată pentru ea, Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru a salariului pentru perioadele descrise mai sus, în sumă totală de 167.957,91 lei (Chitoroagă Eugeniu – 11.589,94 lei, Cozonac Renata – 11.677,33 lei, Chitoroagă Oxana – 44.096,83 lei, Diaconu Tatiana – 78.561,71 lei și Vicol Alexandru – 22.032,10 lei), fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv, prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Urmare a acțiunilor ilegale, Cozonac Renata, a contribuit la săvârșirea de către mama sa, Chitoroagă Valentina a abuzului de serviciu, care a cauzat daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat, în sumă totală de 167.957,91 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui **Cozonac R.** au fost calificate de drept în baza art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal – *complice la abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes personal, soldată cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice și știrbirea în societate a imaginii autorității publice.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Zumbreanu Fiodor în numele inculpatelor Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatele să fie achitate de învinuirile aduse acestora.

În motivarea apelului declarat, a indicat că:

- prima instanță, contrar prevederilor art. 100 - 101 Cod de procedură penală, nu a verificat probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv;

- pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești de către apărare au fost prezentate mai multe probe, care confirmă faptul că, nici un ban din bugetul statului nu a fost achitat salariaților ilegal;

- atât organul de urmărire penală, cât și prima instanță, la aprecierea probelor, au trecut cu vederea argumentele apărării că nu pot fi recunoscute ca remunerate ilegal zilele de odihnă de sâmbătă și duminică 23 – 24 ianuarie 2010, când Diaconu Tamara se afla peste hotare, or, aceste zile nu au fost remunerate, iar zilele de 01 martie 2010 – 31 martie 2010, dânsa se odihnea peste hotare, aflându-se în concediu din cont propriu;

- atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești a menționat faptul, că în actul de control și în rechizitoriu este greșit indicat că, în perioada 12 august 2014 – 07 octombrie 2014, Vicol A. a lipsit de la serviciu și greșit a fost calculată suma pretins ilegal achitată ultimului. Mai mult, nu au fost considerate ilegale remunerările acordate salariaților care, având program flexibil de muncă, coordonau cu angajatorul îndeplinirea sarcinilor și volumului de muncă, aflându-se în afara instituției. Faptul aflării a unora din ei peste hotarele țării nu confirmă neîndeplinirea volumului de lucru pus în sarcină. Despre necesitatea folosirii programelor individualizate, Chitoroagă V., a explicat atât organului de urmărire penală, cât și instanței de judecată cu anexarea documentelor respective;

- instanța a constatat greșit, fără verificarea tuturor probelor, că prin acțiunile sale Chitoroagă V., urmărind scopul protejării intereselor rudelor și persoanelor apropiate, le-au fost acordate plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea cuantumului salariului de funcție al acestora;

- constatarea instanței că fapta comisă de Chitoroagă V. întrunește elementele infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal - abuzul de serviciu, poartă un caracter declarativ. Concomitent, instanța a constatat că „... s-a dovedit pe deplin în afara dubiilor rezonabile faptul că latura subiectivă în acțiunile inculpatei se întrunesc, și anume prin intenție directă, motivul fiind un interes personal...”, fără a concretiza care acțiuni confirmă „intenția directă” și „interesul personal”, fără a-și argumenta concluzia;

- în sentință nu sunt reflectate toate motivele invocate de apărare atât în faza de urmărire penală, cât și în procesul cercetării judecătorești și dezbaterile judiciare;

- în cadrul urmăririi penale nu au fost dobândite probe, ce ar demonstra că, prin acțiunile inculpatelor a fost cauzat careva prejudiciu, că ar fi fost prejudiciat bugetul de stat. Atât organul de urmărire penală, cât și prima

instanță nu au analizat deloc argumentele părții apărării referitor la lipsa prejudiciului, la faptul că volumul de lucru pentru care a fost achitat salariul a fost îndeplinit;

- încadrarea în mod diferit a acțiunilor inculpatelor pentru comiterea unora și acelorași fapte este inexplicabilă, or, prima instanță în genere nu s-a expus asupra acestui fapt. Mai mult, încadrarea acelorași acțiuni în mod diferit ridică mari semne de întrebare și având în vedere că Cozonac R. se învinuiește în comiterea infracțiunii în calitate de complice, în nici un caz acesteia nu-i putea fi imputat în exces calificativul „din interes material” în situația în care Valentinei Chitoroagă în calitate de pretins autor acest calificativ nu i-a fost incriminat, or, potrivit art. 48 Cod penal, excesul de autor poate fi comis doar de către autor, dar nu și de complice;

- atât prima instanță, cât și acuzarea nu au luat în considerație faptul că, pe parcursul judecării cauzei legea penală a fost modificată, inclusiv art. 126, art. 327 Cod penal, modificările la art. 327 Cod penal, de asemenea au vizat și semnele calificative ale infracțiunii și anume calificativul „din interes material ori în alte interese personale”. Modificările prin Legea 60 din 07 aprilie 2016 a schimbat esențial dispoziția legii penale vizate, deoarece din aliniatul întâi s-a exclus sintagma „din interes material ori în alte interese personale”, și a fost introdus numai în aliniatul (2) lit. b1) semnul calificativ „din interes material în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane”.

3.2 Avocatul Zumbreanu Fiodor în numele inculpatelor Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina a depus apel suplimentar, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatele să fie achitate de învinuirile aduse acestora, pe motiv că fapta inculpatelor nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat:

- sentința de condamnare nu poate fi menținută, deoarece contravine prevederilor art. 384 alin. (3), art. 394 alin. (1) pct. 1), 5) Cod de procedură penală;

- în privința Renatei Cozonac nu există calificativul „soldat cu urmări grave”, cu cauzarea daunei în proporții deosebit de mari. Nici învinuirea înaintată de acuzatorul de stat nu conține acest calificativ. Astfel, încadrarea juridică a pretinselor acțiuni ale inculpatelor urma să fie efectuată de către acuzatorul de stat conform legii modificate;

- pronunțarea unei sentințe de condamnare de către instanța de apel pe cazul dat ar constitui o eroare de drept, deoarece acuzatorul de stat nu a concretizat învinuirea conform Legii penale modificate prin Legea RM nr. 60 din 07.04.2016, care ameliorează situația inculpatelor;

- la examinarea cererii de apel, repararea erorilor comise de prima instanță, fără favorizarea poziției inculpatelor se exclude, or acuzatorul de stat nu a declarat apel;

- instanța de apel nu este în drept, fără modificarea învinuirii de către acuzatorul de stat să încadreze din oficiu acțiunile inculpatelor în baza Legii nr. 60 din 07.04.2016, deoarece învinuirea înaintată pe aceleași fapte în privința a două inculpate este contradictorie, înaintată cu încălcarea prevederilor art. 48, 113 alin. (1) Cod penal;

- în situația în care calificativul „din interes material ori în alte interese personale”, nu a fost exclus complet din legea penală, dar a fost introdus într-o formă modificată, și anume „din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane” doar numai la aliniatul (2) lit. b¹) art. 327 Cod penal, care nu include și calificativul „soldat cu urmări grave”, rezultă că numai procurorul conform prevederilor art. 326 Cod de procedură penală, era în drept să înainteze o învinuire concretizată în raport cu noile modificări, însă procurorul a omis această oportunitate.

4. Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, au fost respinse ca nefondate apelul și apelul suplimentar al avocatului Zumbreanu Fiodor în numele inculpatelor, cu menținerea sentinței.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a stabilit starea de fapt ce corespunde materialelor din dosar, care au fost apreciate corect, prima instanță încadrând just acțiunile inculpatei Chitoroagă V. în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar acțiunile lui Cozonac R. în baza art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a aplicat o pedeapsă echitabilă inculpatelor, neexistând careva temeieri de casare a sentinței.

6. Hotărârile adoptate de instanțele de fond au fost atacate cu recurs ordinar de către avocatul Buruiian Mihail în numele inculpatelor Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata, care a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții de achitare în privința acestora în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea recursului a invocat:

- prima instanță a adoptat o sentință de condamnare neîntemeiată, nefondată și contrară prevederilor legii;

- actul inspectării financiare tematice în baza căruia a fost apreciat prejudiciul material indicat în învinuire are un conținut probabil, presupus, incomplet, nu reflectă cheltuielile efective, care se pretind a fi constatate și respectiv nu poate fi calificat ca un document ce ar determina efectiv valoarea pretinsei daune;

- au rămas fără răspuns chestiuni cum ar fi: au fost sau nu cauzate daune cu urmări prejudiciabile prevăzute de legea penală imputată în învinuire; a avut loc fapta de săvârșirea căreia sunt învinuite inculpatele; care este încadrarea juridică prin prisma art. 126 alin. (1¹) Cod penal, modificat prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare de la 28 octombrie 2016; care lege penală este aplicabilă în situația în care art. 327 Cod penal s-a modificat esențial pe parcursul judecării cauzei; trebuiau sau nu aplicate prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, având în vedere caracterul favorabil al legii modificate față de legea imputată;

- în decizia instanței de apel nu se regăesc răspunsuri și respectiv lipsesc temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, adică au fost încălcate în mod evident atribuțiile instanței de apel prevăzute expres în art. 414 alin. (5), art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală;

- prima instanță și instanța de apel au încălcat principiul contradictorialității procesului penal, principiul egalității armelor, dreptul la pronunțarea unei hotărâri motivate, ori instanța de fond și de apel, pronunțând soluția de condamnare, în mod discriminatoriu au luat în considerație numai probele acuzării în dezavantajul inculpatelor, ignorând obligația de a da apreciere argumentelor și probelor apărării;

- instanțele ierarhic inferioare au încălcat jurisprudența CtEDO, lăsând fără apreciere probele expuse în favoarea inculpatelor;

- conform modificărilor introduse în art. 327 Cod penal, prin Legea 60 din 07 aprilie 2016 a fost schimbată esențial dispoziția legii penale, fiind exclus din aliniatul întâi sintagma „*din interes material ori în alte interese personale*” și introdus numai în aliniatul (2) lit. b¹) semnul calificativ „*din interes material în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane*”. În legătură cu modificarea legii penale era necesar a ține cont că, prin noile modificări semnul calificativ „*din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane*” a fost introdus în mod unic numai la aliniatul (2) lit. b¹) și nu se mai referă la alte dispoziții ale art. 327 Cod penal, prin urmare fără modificarea învinuirii imputate acesta nu putea fi aplicat și la calificativul „*soldată cu urmări grave*” care este prevăzut în alt subaliat al alin. (2) art. 327 Cod penal. Totodată, având în vedere că prin Legea nr. 60 din 07 aprilie 2016 caracterul infracțional al faptei incriminate are efect retroactiv, conform prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal în legătură cu faptul că, excluderea din legea penală a calificativului „*din interes material ori în alte interese personale*”, ameliorează situația inculpatelor în raport cu infracțiunea incriminată, se impunea necesitatea aplicării acestei legi;

- procurorul nu numai că nu a primit măsuri de a-și argumenta poziția

de acuzare prin numirea expertizei sau a prezentării altor probe, dar nu a reacționat nici după prezentarea altor probe de către partea apărării și anume a declarațiilor martorilor Erizan G., Roșca O., Bâgu C. și a actelor despre volumul de lucru îndeplinit de către Diaconu T., Vicol A. în regim flexibil al timpului de muncă, efectuat în baza ordinelor directorului;

- instanțele investite cu judecarea cauzei au lăsat fără apreciere declarațiile martorilor acuzării în care au fost expuse fapte despre nevinovăția inculpatelor;

- volumul de lucru pus în sarcina angajaților de către angajator a fost îndeplinit, or, odată ce munca a fost prestată, volumul de lucrări a fost îndeplinit, se impunea obligațiunea angajatorului de a achita salariul convenit și plățile cu caracter stimulator, care este garantat conform prevederilor art. 128-130 Codul muncii;

- referitor la angajarea Tatianeii Diaconu, conform prevederilor art. 100 alin. (7-9) Codul muncii și în coordonare cu Consiliul Coordonator al CNC, de fapt nu există încălcări, fiindcă potrivit legislației muncii aplicate la emiterea ordinului de angajare, era îndeajuns chiar și numai contractul individual de muncă încheiat cu Diaconu T., ceea ce este expres prevăzut de art. 100 alin. (7) Codul muncii;

- încălcările admise de către organul de urmărire penală și instanțele de judecată confirmă în mod evident încălcarea principiului legalității și contradictorialității procesului penal, prevăzute de art. 7, 24 Cod de procedură penală și respectiv confirmă încălcarea dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 16 ianuarie 2018, a fost admis recursul declarat, fiind casată totală decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea deciziei, instanța de recurs a reținut că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul și apelul suplimentar al avocatului Zumbreanu Fiodor în numele inculpatelor, limitându-se doar în a indica că, probele administrate nemijlocit în ședința instanței de fond și de apel, în conformitate cu art. 314 Cod de procedură penală, cu analiza fiecărei probe din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, confirmă cu certitudine vinovăția inculpatelor în săvârșirea infracțiunilor incriminate, fapt ce a fost apreciat de către instanța de recurs drept o motivare superficială și insuficientă.

În viziunea instanței de recurs, instanța de apel a lăsat în umbră modificările introduse prin Legea nr. 60 din 07 aprilie 2016, la art. 327 Cod penal, or, din aliniatul întâi s-a exclus sintagma „*din interes material ori în alte interese personale*”, și a fost introdus numai în aliniatul (2) lit. b¹) semnul calificativ „*din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane*”, astfel potrivit art. 10 alin. (1) Cod penal, Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale;

Instanța de recurs a reținut că instanțele ierarhic inferioare au omis să stabilească proporțiile prejudiciului pretins cauzat de către inculpate, dat fiind faptul că, potrivit art. 1 pct. 3) din Legea nr. 207 din 29 iulie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare de la 28 octombrie 2016 a fost modificat art. 126 alin. (1¹) Cod penal, conform căruia se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare, la momentul săvârșirii faptei;

În opinia instanței de recurs, instanța de apel în decizie, de facto, a acordat inculpatei Chitoroagă Valentina statutul de autor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, fără a ține cont de prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, or, reieșind din conținutul rechizitoriului (f. d. 208 – 219, vol. VII,) inculpatei Chitoroagă V. i se încriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, acuzatorul de stat nefăcând nici o referire la participație și neatribuindu-i calitatea de autor al săvârșirii infracțiunii.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, apelul și apelul suplimentar declarate de către avocatul Zumbreanu Fiodor în numele inculpatelor, au fost admise, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Cozonac Renata a fost achitată de învinuirea adusă în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, iar Chitoroagă V. a fost achitată de învinuirea adusă în baza art.

327 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

10. În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că, normele de drept procesual penal au fost greșit aplicate, prima instanță a examinat superficial cauza și nu s-a conformat practicii judiciare.

În opinia instanței de apel, în speță, nu au fost prezentate probe prin care s-ar confirma faptul că, prin acțiunile inculpatelor Chitoroagă V. și Cozonac R., s-au periclitat în principal – relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică.

Instanța de apel a reținut că, nu poate fi considerată victimă a infracțiunii Camera Națională a Cărtii, or pe parcursul examinării cauzei nu s-au stabilit proporțiile prejudiciului pretins cauzat de către inculpate, prin acțiunile lor și prin ce se manifestă cauzarea prejudiciului material în proporții deosebit de mari.

În viziunea instanței de apel, nu poate fi reținută poziția primei instanțe privind vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunilor imputate or, legea penală a fost modificată, fiind excluse din art. 327 alin. (1) Cod penal, semnele calificative „în interes material ori în alte interese personale” iar sintagma „intereselor publice sau” fiind declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 07.12.2017. Modificările efectuate în art. 327 Cod penal care se referă nu numai la aliniatul (1) au efect retroactiv, conform prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal, fiindcă ameliorează situația persoanei trase la răspundere și prin urmare se răsfrâng asupra acuzării imputate inculpatelor, astfel se impunea necesitatea excluderii din învinuirea inculpatelor a semnelor calificative „în interes personal, interes material”, iar la judecarea cauzei în ordine de apel s-a impus și necesitatea excluderii sintagmei „intereselor publice”.

Instanța de apel a reținut ca întemeiate argumentele invocate de către avocatul Zumbreanu Fiodor în cererea de apel declarată, cât și în cererea suplimentară de apel, prin care se invocă faptul că, în situația în care în actul de acuzare s-a făcut trimitere la atribuțiile de serviciu indicate într-un statut lipsit de puterea legală, rezultă că în învinuirea imputată și respectiv în sentință lipsesc atribuțiile de serviciu reglementate expres prin lege, atribuții care se pretind că ar fi fost încălcate de către inculpatele Cozonac R. și Chitoroagă V. Mai mult ca atât, prima instanță nu și-a motivat soluția, limitându-se doar în a indica superficial probele.

Instanța de apel a indicat că, organul de urmărire penală și respectiv instanța de judecată, făcând trimitere numai la art. 42 alin. (5) Cod penal, nici nu au specificat concret pretinsele fapte comise de către Cozonac R. în calitate de pretins complice, fapte din care s-ar putea conchide cu claritate, că a comis oare aceasta personal abuz de serviciu sau complicitate la comiterea abuzului

de serviciu de către altă persoană. Învinuirea înaintată Renatei Cozonac în calitate de pretins complice este incertă, neclară, fără a conține mijloacele și modul de săvârșire a acțiunilor de complicitate, caracterul vinei, iar o astfel de învinuire nu poate fi expusă în temeiul unei sentințe de condamnare.

Instanța de apel a indicat că, nu s-a ținut cont de faptul că, neconstatarea urmărilor prejudiciabile ale pretinsei infracțiuni în calitate de semn calificativ al abuzului în serviciu, lipsesc de importanță probatorie celelalte probe indicate în lista anexată la rechizitoriu și prezentată de către acuzatorul de stat, inclusiv procese verbale de cercetare la fața locului, de percheziție, de examinare, de ridicare a documentelor, rapoarte de expertiză asupra blocurilor de sistem de la calculatoare.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, prima instanță a omis să stabilească proporțiile prejudiciului pretins cauzat de către inculpate, dat fiind faptul că, potrivit art. 1 pct. 3) din Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare de la 28 octombrie 2016, a fost modificat art. 126 alin. (1¹) Cod penal, conform căruia se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Instanța de apel a mai menționat că, potrivit materialelor cauzei s-a confirmat faptul că, salariul s-a achitat pe volumul de lucru efectuat și la distanță, iar probe în vederea achitării salariului nefiind exercitate atribuțiile de serviciu a angajaților nu s-au constatat.

În opinia instanței de apel, odată ce organul de urmărire penală nu și-a îndeplinit obligațiunea de a constata cu certitudine prezența în pretinsele acțiuni ilegale ale inculpatelor a daunei materiale, această omisiune nu mai poate fi corectată, or în corespundere cu art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, instanța de apel a menționat că este inadmisibil de a ignora prevederile art. 128-130 Codul muncii, în care sunt garantate drepturile salariaților și obligațiunea angajatorului de a achita salariul convenit și plățile cu caracter stimulator angajaților Chitoroagă E., Cozonac R., Chitoroagă O., Diaconu T., Vicol A., datele cărora ulterior au fost supuse controlului, dar care au îndeplinit volumul de lucrări pus în sarcina lor de către angajator.

La fel, instanța de apel a indicat că, organul de urmărire penală a imputat în învinuire o lege care nu era în vigoare la timpul comiterii pretinsei

infracțiuni. Pe de altă parte, restricțiile prevăzute în art. 26 din legea vizată se referă nu la toți angajații, dar numai asupra angajării funcționarului public, căruia îi este interzisă exercitarea funcției publice în subordinea nemijlocită a unei rude, însă în cazul dat organul de urmărire penală nu a constatat că, Cozonac R. și Chitoroagă V. ar fi fost angajați în calitate de funcționari publici și că ar fi fost încălcate careva legi la angajarea acestora.

Instanța de apel a mai indicat că, prima instanță, la aprecierea probelor a trecut cu vederea argumentele apărării că, nu pot fi recunoscute ca remunerate ilegal zilele de odihnă de sâmbătă și duminică 23 – 24 ianuarie 2010, când Diaconu T. se afla peste hotare, or, aceste zile nu au fost remunerate, iar în zilele de 01 martie 2010 – 31 martie 2010, dânsa se odihnea peste hotare, aflându-se în concediu din cont propriu.

Instanța de apel a reținut că, în actul de control și în rechizitoriu este greșit indicat că, în perioada 12 august 2014 – 07 octombrie 2014, Vicol A. a lipsit de la serviciu și greșit a fost calculată suma pretins ilegal achitată ultimului, or, potrivit Informației Poliției de Frontieră (vol. 1, f. d. 104, 128) și ordonanței de dispunere a efectuării controlului (vol. 7, f. d. 125) urma să se verifice legalitatea achitării doar pentru 2 zile (12 și 13 august 2014), deoarece după data de 13 august 2014, până la eliberarea sa din funcție – 31 octombrie 2014, dânsul a fost prezent la serviciu.

Mai mult ca atât, instanța de apel a stabilit că, inculpatei Chitoroagă V. i se încredințează comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, acuzatorul de stat nefăcând nici o referire la participare și neatribuindu-i calitatea de autor al săvârșirii infracțiunii.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță a omis să se expună asupra cererii apărării cu privire la faptul că, în privința Renatei Cozonac nu există calificativul „soldat cu urmări grave”, cu cauzarea daunei în proporții deosebit de mari.

În opinia instanței de apel, concluzia primei instanțe privind confirmarea vinovăției inculpatelor Chitoroagă V. și Cozonac R. în comiterea infracțiunilor imputate este pripită, deoarece, nici una dintre probele administrate în instanța de fond, nu au confirmat cu certitudine și fără nici un dubiu vinovăția acestora.

Instanța de apel a mai indicat că Cozonac R. a fost învinuită și condamnată pentru comiterea abuzului de serviciu soldat cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice, în valoare de 167.957,91 lei, respectiv nu constituie proporții deosebit de mari, și rezultă că, calificativul „soldat cu urmări grave”, nu poate fi imputat inculpatei Cozonac Renata și în atare circumstanțe în acțiunile acesteia nu există nici elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

11. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, deoarece apelurile avocatului Zumbreanu F. în numele inculpatelor, greșit a fost admis.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel a motivat soluția neclar, or, argumentele invocate de către instanța de apel, sunt expuse deficitar și selectiv preluate din apelurile părții apărării;

- instanța de apel nu a luat în considerație modificările introduse prin Legea nr. 60 din 07 aprilie 2016 la art. 327 Cod penal, or din aliniatul întâi s-a exclus sintagma „din interes material ori în alte interese personale” și a fost introdus numai în alin. (2) lit. b¹) semnul calificativ „din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane”;

- inculpatelor le-a fost incriminat faptul comiterii abuzului de serviciu, în interes personal, soldat cu urmări grave, acest prejudiciu având o conotație atât patrimonială, cât și nepatrimonială;

- urmările grave ce apar din conținutul agravat al infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, sunt de natură estimativă, respectiv instanța de apel urma să țină cont că la rezolvarea problemei întinderii urmărilor grave, prin acțiunile inculpatelor s-au adus daune manifestate în proporții deosebit de mari, or urmare a acțiunilor ilegale a inculpatei Cozonac R., s-au cauzat daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat, în sumă de 167.957, 91 lei, iar urmare a acțiunilor ilegale ale inculpatei Chitroagă V., au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat, în sumă totală de 371.546, 91 lei;

- scopul și motivul infracțiunii de abuz de serviciu, pentru ambele inculpate a fost existența interesului personal;

- instanța de apel urma să țină cont de faptul că, deși legiuitorul a operat o serie de modificări la infracțiunea de abuz de putere și abuz de serviciu, cu excluderea agravantelor „din interes material ori în alte interese personale, inclusiv intereselor publice”, instanța de apel urma să țină cont de faptul că pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu este prevăzută și răspunderea contravențională, prevăzută de art. 312 Cod contravențional;

- inculpatei Chitroagă V., i-a fost imputat abuzul de serviciu, adică ultima fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) din Codul penal, persoană publică și având obligația în temeiul funcției deținute, să respecte prevederile legislației în vigoare, inclusiv a Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Statutul Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, încălcând intenționat prevederile art. 26 al Legii menționate. Astfel, organul de urmărire penală a expus

suficient de clar în actul de învinuire cercul atribuțiilor de serviciu conținute în Legea nr.158 din 04.07.2008;

- inculpata Cozonac R., a contribuit la săvârșirea acțiunilor infracționale ale mamei sale, prin completarea și semnarea tabelelor de evidență a orelor de muncă pentru persoanele indicate, în care cu bună știință a introdus informație falsă, precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității;

- concluzia achitării inculpatei Cozonac R., invocând că calificatul „soldat cu urmări grave manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice în valoare de 167.957, 91”, nu poate fi reținut, odată ce salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2014 constituia 4.225 lei, iar potrivit reglementărilor art. 126 alin. (1) Cod penal, în coraport cu circumstanțele cauzei, proporții deosebit de mari constituie 169.000 lei, or prin această modificare operată, instanța de apel urma să încadreze acțiunile inculpatei Cozonac R. conform prevederilor art. 327 alin. (1) Cod penal și nicidecum să pronunțe o soluție de achitare;

- acțiunile inculpatelor corect au fost încadrate în baza art. 327 alin.(2) lit. c) Cod penal, pentru Chitoroagă V. și respectiv art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, pentru inculpata Cozonac R., iar instanța de apel criticând proba cu ordine de evidență doar printr-o singură frază, a încălcat principiul nemijlocirii, astfel încât nu au perceput direct faptele și împrejurările relatate de partea acuzării, nu le-au supus unei aprecieri corecte;

- procurorul la rejudecarea cauzei în instanța de apel a insistat la audierea pe viu a factorilor de decizie a Casei Naționale a Cărții, însă acest demers tacit a fost lăsat fără examinare, ceea ce denotă că instanța de apel de la bun început a fost predispusă să accepte și să preia concluziile părții apărării;

- vinovăția inculpatelor Chitoroagă V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal și Cozonac R. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, este dovedită pe deplin, iar instanța de apel eronat a reținut asupra oportunității achitării inculpatelor.

12. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că recursul procurorului urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și parțială a sentinței, cu dispunerea încetării procesului penal, în privința lui Chitoroagă V. și Cozonac R., din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea hotărârii atacate și cu dispunerea încetării procesului penal, în cazul în care se constată că există circumstanțele stipulate de art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri nefondate de către instanța de apel.

Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în preîntâmpinarea și înlăturarea erorilor în domeniul justiției, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator al erorilor de drept admise de instanțele ierarhic inferioare.

În acest context, revenind la textul recursului ordinar declarat, Colegiul penal lărgit constată că, titularul dreptului de recurs, își întemeiază cererea, în drept, pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. În sensul vizat, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept. Conform art. 384 alin. (3), 394 alin. (3) pct. 2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Partea descriptivă a deciziei de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului. Nu se admite introducerea în decizia de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Procurorul în recursul declarat critică, aspectul privind greșita soluție a instanței de apel de achitare a inculpatei Cozonac R. de învinuirea adusă în

baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal și inculpatei Chitoroagă V. de învinuirea adusă în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, în acest sens solicitând menținerea sentinței, prin care acestea au fost recunoscute vinovate de comiterea infracțiunilor menționate, pe care Colegiul penal o consideră ca întemeiată.

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține, că de către prima instanță au fost recunoscute vinovate Cozonac R. pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar Chitoroagă V. pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel rejudecând cauza a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Cozonac R. a fost achitată de învinuirea adusă în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, iar Chitoroagă V. a fost achitată de învinuirea adusă în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Astfel, la adoptarea soluției, instanța de apel a menționat, că în speță nu au fost prezentate probe prin care s-ar confirma faptul că, prin acțiunile inculpatelor, s-au periclitat în principal – relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică. Potrivit materialelor cauzei, s-a confirmat faptul că salariul s-a achitat pe volumul de lucru efectuat și la distanță, iar probe în vederea achitării salariului nefiind exercitate atribuțiile de serviciu a angajaților, nu s-au constatat.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră, că apelul a fost greșit admis, iar motivarea privind nevinovăția inculpatelor este eronată, hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de achitare, instanța de apel a făcut o altă concluzie, fără a ține cont de dispozițiile art. 101 Cod de procedură penală, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, Chitoroagă V. fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică și având obligația în temeiul funcției deținute, să respecte prevederile legislației în vigoare, inclusiv a Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și Statutul Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, încălcând intenționat prevederile art. 26 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede că „Funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rufe directe sau a unei rufe prin afinitate în cadrul aceleiași autorități publice”, acționând în interes personal, cu bună știință, aflându-se în sediul instituției, a angajat la instituția de stat „Camera

Națională a Cărții”, adică în subordinea sa, pe rudele sale, fapt prin care a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice și admiterea conflictelor de interese. Tot ea, știind cu certitudine că, pe parcursul anilor 2010-2014 rudele și persoanele apropiate din anturajul ei, au lipsit o perioadă îndelungată de la serviciu, fiind inclusiv plecați peste hotarele Republicii Moldova, acționând din interes personal, în scopul protejării intereselor persoanelor indicate și achitării salariului pentru munca care de fapt n-a fost prestată, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Cozonac R., aflându-se în mun. Xxxxx, intenționat și ilegal a semnat tabelele de evidență a orelor de muncă pentru persoanele indicate, în care, de către Cozonac R. era inclusă, cu bună-știință informație falsă, precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității, fapt ce a dus la calcularea și achitarea ilegală, și nejustificată lui Chitoroagă E., Cozonac R., Chitoroagă O., Diaconu T. și Vicol A. a salariului pentru perioadele descrise, în sumă totală de 167.957,91 lei.

Tot ea, în perioada 01.01.2010 - 01.05.2015, acționând din interes personal, în scopul protejării intereselor rudelor și persoanei apropiate din anturajul ei, a emis ilegal mai multe ordine, potrivit cărora au fost acordate majorat plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale, cu depășirea cuantumului salariului funcției a acestora, ținându-se cont de sporul pentru vechimea în muncă pentru 4 angajați, în sumă totală de 138.317 lei, inclusiv: Cozonac R. – 114.878 lei, Diaconu T. – 14.275 lei, Vicol A.– 8.205 lei și Chitoroagă E. - 959 lei.

Tot ea, urmărind scopul protejării intereselor rudelor și persoanele apropiate din anturajul ei indicate mai sus, care au beneficiat de plățile cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea cuantumului salariului funcției, pentru evitarea unor eventuale dubii referitor la imparțialitatea sa în raport cu acordarea plăților similare rudelor și persoanelor apropiate din anturajul ei, în baza aceluiași ordine, a acordat ilegal plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea plafonului stabilit de legislație altor 5 angajați a Camerei Naționale a Cărții, în sumă totală de 75.272 lei, ce au dus la calcularea și achitarea ilegală și nejustificată lui Chitoroagă E., Cozonac R., Chitoroagă O., Diaconu T., Vicol A., Macovei E., Tonu I., Macrinici E., Zabaico O. și Arhir M. a plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale, cu depășirea plafonului stabilit de legislație pentru perioada anilor 2010-2015 (în care aceștia s-au aflat efectiv la serviciu) în sumă totală de 203.589 lei. Urmare a acțiunilor ilegale ale lui Chitoroagă V., au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat, în sumă totală de 371.546.91 lei.

Inculpata Cozonac Renata, a contribuit la săvârșirea acțiunilor infracționale ale mamei sale, prin completarea și semnarea tabelelor de

evidență a orelor de muncă pentru persoanele indicate, în care cu bună știință a introdus informație falsă, precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității.

Colegiul penal reține că instanța de apel indicând că *„salariul s-a achitat pe volumul de lucru efectuat și la distanță, iar probe în vederea achitării salariului, nefiind exercitate atribuțiile de serviciu a angajaților, nu s-au constatat”*, se contrazice în concluziile sale, fără a-și argumenta just soluția, neindicând la necesitatea întocmirii tabelelor de pontaj și fără a combate constatările și aprecierile date de prima instanță, fără a-și argumenta soluția, care este opusă celei constatate în sentință.

Totodată, Colegiul penal reține că după cum invocă recurentul, la adoptarea soluției, instanța de apel eronat a menționat, că *„legea penală imputată inculpatelor Cozonac Renata și Chitoroață Valentina a fost modificată, fiind excluse din art. 327 alin. (1) Cod penal, semnele calificative „în interes material ori în alte interese personale”, iar sintagma „intereselor publice sau” fiind declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 07.12.2017. Modificările efectuate în art. 327 Cod penal al RM, care se referă nu numai la aliniatul (1) au efect retroactiv, conform prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal, fiindcă ameliorează situația persoanei trase la răspundere și prin urmare se răsfrâng asupra acuzării imputate inculpatelor, astfel se impunea necesitatea excluderii din învinuirea inculpatelor a semnelor calificative „în interes personal, interes material”, iar la judecarea cauzei în ordine de apel s-a impus și necesitatea excluderii sintagmei „intereselor publice”.*”

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră, că soluția instanței de apel este neîntemeiată și contradictorie, or instanța de apel a pus la baza achitării inculpatelor modificările operate la art. 327 Cod penal, însă la adoptarea soluției nu a ținut cont în deplină măsură de faptul că, conform modificărilor introduse prin Legea nr. 60 din 07 aprilie 2016, la art. 327 Cod penal, din alin. (1) a fost exclus textul *„în interes material ori în alte interese personale”*, totodată la alin. (2) după lit. b) a fost introdusă lit. b¹), cu următorul cuprins: *„b¹) săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane”*.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit dispozițiilor art. 327 Cod penal în redacția nouă, faptele imputate, nu au fost decriminalizate și nu au încetat de a mai fi infracțiuni, nefiind excluse din Codul penal, fiind doar introdusă lit. b¹) la alin. (2) art. 327 Cod penal, astfel instanța de apel eronat a dispus achitarea inculpatelor, totodată motivând că nu este în drept să agraveze situația inculpatelor, fără a ține cont de prevederile art. 327 alin. (1) Cod penal modificat și art. 325 alin. (2) Cod de procedură penală, care prevede

că modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului.

La fel, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel eronat a interpretat faptul că în învinuirea imputată și respectiv în sentință lipsesc atribuțiile de serviciu reglementate expres prin lege, atribuții care se pretind că ar fi fost încălcate de către inculpatele Cozonac R. și Chitoroagă V., totodată organul de urmărire penală nu a constatat că, Cozonac R. și Chitoroagă V. ar fi fost angajați în calitate de funcționari publici și că ar fi fost încălcate careva legi la angajarea acestora. La acest capitol instanța de recurs, evidențiază că, atât organul de urmărire penală, cât și prima instanță just au stabilit că, Chitoroagă V., fiind angajată în baza ordinului Ministrului Culturii nr. 46-p din 21.03.2001 în calitate de director al instituției de stat „Camera Națională a Cărții”, cod fiscal xxxxx, cu sediul în mun. Xxxxx, bd. Xxxxx, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică și având obligația în temeiul funcției deținute, să respecte prevederile legislației în vigoare, inclusiv a Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și Statutul Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, aprobat prin ordinul Ministrului Culturii din 30.12.2004, a încălcat intenționat prevederile art. 26 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede, că: „Funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude directe sau a unei rude prin afinitate în cadrul aceleiași autorități publice”. Tot ea, exercitând funcția de director al instituției de stat „Camera Națională a Cărții” (CNC), era obligată în temeiul Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și prevederilor pct. 5.1. a Statutului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova: „...să organizeze activitatea CNC, să aprobe schema de încadrare și salarizare a CNC, să asigure controlul calității lucrărilor efectuate în CNC, să asigure disciplina de muncă, executivă și tehnologică în cadrul acesteia..”, la fel a încălcat prevederilor art. 4 din Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002, art. 3 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005, pct. 17 din Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 din 13.04.2006 și pct. 8 din anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea nomenclatoarelor serviciilor cu plată prestate de către Ministerul Culturii și instituțiile subordonate nr. 1311 din 12.12.2005. **Cozonac Renata**, era angajată în baza ordinului nr. 1 din 02.01.1999 emis de Chitoroagă V., director al instituției de stat „Camera Națională a Cărții”, cu sediul în mun. Xxxxx, bd. Xxxxx, în calitate de inginer electronist, cu ulterioara promovare în funcții de conducere din cadrul instituției, inclusiv șef al serviciului „Automatizare”, șef al serviciului „Constituirea și exploatarea băncilor de date”, director adjunct tehnologii

informaționale și comunicații, șef al secției „Numerotarea internațională a publicațiilor”.

De asemenea, instanța de apel a mai constatat, că învinuirea înaintată Renatei Cozonac în calitate de pretins complice este incertă, neclară, fără a conține mijloacele și modul de săvârșire a acțiunilor de complicitate, caracterul vinei, iar o astfel de învinuire nu poate fi expusă în temeiul unei sentințe de condamnare. Însă, la acest aspect Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că conform învinuirii înaintate inculpatei Cozonac R., care a fost reținută și de către prima instanță, și după cum invocă și recurentul, este indicat clar că Cozonac Renata, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu mama sa, Chitoroagă Valentina, care deținea funcția de director al instituției de stat „Camera Națională a Cărții”, aflându-se în mun. Chișinău, intenționat și ilegal, a contribuit la săvârșirea acțiunilor infracționale ale mamei sale, prin completarea și semnarea tabelelor de evidență a orelor de muncă pentru persoanele sus indicate, în care, cu bună-știință a introdus informație falsă, precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității.

Totodată, lecturând textul deciziei atacate, Colegiul penal lărgit constată că argumentarea instanței de apel conține constatări contradictorii, astfel instanța de apel a menționat că *„prima instanță a omis să stabilească proporțiile prejudiciului pretins cauzat de către inculpate, astfel salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 13.12.2013, în vigoare din 20.12.2013, constituia 4.225 lei, iar potrivit reglementărilor art. 126 alin. (1) Cod penal, în vigoare din 28.10.2016, în raport cu circumstanțele cauzei (timpul comiterii infracțiunii) proporții deosebit de mari constituie 169.000 lei. Prin urmare, Cozonac R. se învinuiește și a fost condamnată pentru comiterea abuzului de serviciu soldat cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice, în valoare de 167.957, 91 lei, respectiv nu constituie proporții deosebit de mari și rezultă că calificativul „soldat cu urmări grave”, nu poate fi imputat inculpatei Cozonac R. și în atare circumstanțe în acțiunile acesteia nu există nici elementele constitutive ale componentei de infracțiune prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.”*

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit atestă, că conform motivării menționate, instanța de apel se contrazice în concluziile sale, astfel pe deoparte indică la modificarea proporțiilor prejudiciului cauzat de către inculpata Cozonac R., totodată din acest motiv consideră că, în acțiunile acesteia nu există elementele constitutive ale componentei de infracțiune prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În urma celor menționate, instanța de recurs conchide că, modificarea proporțiilor prejudiciului cauzat ține de încadrarea juridică a acțiunilor acesteia și nu poate constitui temei de achitare a inculpatei Cozonac R.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit art. 1 pct. 3) din Legea nr. 207 din 29 iulie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare de la 28 octombrie 2016, a fost modificat art. 126 alin. (1¹) Cod penal, conform căruia „se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărâre de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Astfel, salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 13.12.2013, în vigoare din 20.12.2013, constituia 4.225 lei, iar potrivit reglementărilor art. 126 alin. (1¹) Cod penal, în vigoare din 28.10.2016, în raport cu circumstanțele cauzei (timpul comiterii infracțiunii) proporții deosebit de mari constituie valoarea pagubei care depășește suma de 169.000 lei.

În urma celor expuse, Colegiul penal lărgit menționează că Cozonac R. a fost învinuită și recunoscută vinovată de către prima instanță în baza art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, complice la abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes personal, soldată cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari *intereselor publice în sumă totală de 167.957,91 lei* și știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Astfel, cu toate că suma prejudiciului de 167.957,91 lei, nu constituie proporții deosebit de mari, instanța de recurs nu va interveni la aceste aspecte, în partea recalificării acțiunilor inculpatei Cozonac R., deoarece prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal, nr. 33 din 07 decembrie 2017, textul „*intereselor publice sau*” din alin. (1) art. 327 Codul penal, a fost declarat neconstituțional, ceea ce va duce, la încetarea procesului penal privind învinuirea lui Cozonac R., pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, indiferent de faptul dacă acțiunile acesteia vor fi recalificate în baza altui aliniat din art. 327 Cod penal.

Totodată, instanța de recurs reține că prima instanță a reținut corect starea de fapt și vinovăția inculpatei Chitoroagă V. în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes personal, soldate cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari *intereselor publice, în sumă de 371.546.91 lei* și știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

În același context, Colegiul atenționează faptul că condamnarea inculpatelor, prin sentință, în baza învinuirilor aduse nu poate fi menținută, deoarece elementul calificativ cauzarea de daune în proporții considerabile „*intereselor publice*”, incriminat inculpatelor, a fost declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 327 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal, nr. 33 din 07 decembrie 2017, iar în conformitate cu art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală, hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în cazul în care există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală se adoptă o sentință de încetare a procesului penal, iar conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală.

În continuare, raportând prevederile legale expuse supra, la actele cauzei, ținând cont de prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 33 din 07.12.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 327 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal, prin care a fost declarat neconstituțional și textul „*intereselor publice sau*” din alin. (1) al art. 327 Cod penal, Colegiul penal lărgit conchide, că cauza urmează a fi încetată pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Totodată, instanța de recurs reține că existența Hotărârii Curții Constituționale menționate, nu poate servi temei de achitare a inculpatelor, or în învinuire este indicat că inculpatele au prejudiciat interesele publice, iar alte semne calificative cum ar fi interesele persoanelor juridice, nu au fost incriminate inculpatelor, iar în conformitate cu prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, circumstanțe ce condiționează încetarea procesului penal, dar nu achitarea inculpatelor.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că erorile procesuale admise la judecarea prezentei cauze penale urmează a fi corectate de instanța de recurs, prin admiterea recursului declarat cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018 și parțială a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 aprilie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia se va dispune încetarea procesului penal în privința lui **Chitoroagă V.**, învinuită în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, și în privința lui **Cozonac R.**, învinuită în baza art. 42 alin.

(5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

13. În conformitate cu art. art. 391 alin. (1) pct. 6), 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018 și parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 aprilie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Chitoroagă Valentina Xxxxx, Cozonac Renata Xxxxx**, și dispune încetarea procesului penal în privința lui **Chitoroagă Valentina Xxxxx**, învinuită în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, și în privința lui **Cozonac Renata Xxxxx**, învinuită în baza art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

În rest, sentința se menține.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 04 ianuarie 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Cobzac Elena

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor